Region Stockholm

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL 2019-04-25 | VKN 2019-0052

Kl. 15:00-16:30 | §§37-47

Sammanträde med Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Datum för justering: 2019-04-25

Ella Bohlin (KD) | Elinor Odeberg (S)

Plats Skärgårdssalen

Närvarande ledamöter
Ella Bohlin (KD) (ordförande)
Christine Lorne (C) (vice ordförande)
Lars Bryntesson (S) (2:e vice ordförande) § 37-42
Annika Sandström (M)
Morgan Lindqvist (M)
Amelie Tarschys Ingre (L)
Ann-Catrin Lofvars (MP)
Elinor Odeberg (S)
Linda Älegård (S)
Jonas Lindberg (V)

Närvarande ersättare
Natalia Ringblom (M)
Anna Sandström (C)
Jan Liliemark (L)
Edvin Bernhardsson (KD)
Aram El Khoury (KD)
Christina Enocson-Mårtensson (S) Tjänstgörande § 43-44
Veronica Kallander (V) Tjänstgörande § 45-47
Henrik Mellström (SD) Tjänstgörande

Övriga närvarande
Magnus Thyberg, avdelningschef
Björn Wettermark, utredare och projektledare § 37–41
Gerd Lärfars, enhetschef § 41–44
Elda Sparrelid, chefsläkare § 37–42
Jan Andersson, forskningsdirektör § 37–41
Åsa Hytter Landahl, kommunikation
Tommy Mäntynen, Vision
Lisbeth Friman, politisk sekreterare (KD)
Sofia Könberg, politisk sekreterare (L)
Carl Henrik Svenson, politisk sekreterare (M)
Petra Björk, politisk sekreterare (C)
Mattias Kristoffersson, politisk sekreterare (MP)

Sekreterare

Lena Gammal

Meddelande

Protokoll för sammanträde den 2019-04-25 med vårdens kunskapsstyrningsnämnd har justerats.

Bevis/Anslag	Justeringen har tillkännagivits genom anslag på Region Stockholms anslagstavla.
Datum för justeringen	2019-04-25 §§ 37–47
Datum för anslags uppsättande	2019-04-26
Datum för anslags nedtagande	2019-05-19
Förvaringsplats för protokollet	Kanslienheten, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Hantverkargatan 11 B

Underskrift _____

Bevis om anslag

Underskrift _____

Innehållsförteckning

§ 37 Val av justerare

§ 38 Godkännande av dagordning

§ 39 Yttrande över betänkandet ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan” (SOU 2019:6)

§ 40 Yttrande över Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om villkor för avgiftsfri screening

§ 41 Yttrande över PM ”Inrättande av Centrum för hälsodata” (RS 2019-0318)

§ 42 Patientsäkerhetsplan

§ 43 Process för nationell nivåstrukturering

§ 44 Rationell läkemedelsanvändning i Region Stockholm

§ 45 Anmälan av delegationsbeslut

§ 46 Förvaltningen informerar

§ 47 Övriga frågor

Region Stockholm

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-04-25

VKN 2019–0052

§ 37
Val av justerare

Elinor Odeberg (S) väljs att tillsammans med ordförande Ella Bohlin (KD) justera dagens protokoll.

Region Stockholm

§ 38
Godkännande av dagordning

Nämnden godkänner dagordningen till dagens sammanträde med en justering av ordningsföljden av ärendena samt en övrig fråga från Lars Bryntesson (S).

§ 39
Yttrande över betänkandet ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan” (SOU 2019:6)

VKN 2019-0084

Ärendebeskrivning

Utbildningsdepartementet har berett Region Stockholm möjlighet att yttra sig över betänkandet ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan” (SOU 2019:6). I detta betänkande redovisas uppdraget att göra en samlad översyn av universitetens och högskolornas styrning och resurstilldelning. Syftet har varit att utveckla styrningen så att den effektivt och ändamålsenligt stöder målet att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt. Regionstyrelsen har begärt att vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska yttra sig över betänkandet.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Betänkandet ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan” (SOU 2019:6)

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att till regionstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande över remissen för betänkandet ”En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan

att omedelbart justera beslutet.

Särskilt uttalande

Lars Bryntesson (S) lämnar för S-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga).

Expedieras till

Akten

SÄRSKILT UTTALANDE
2019-04-25 VKN 2019-0084

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Ärende 5

Yttrande över betänkandet ”En långsikt, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan” (SOU 2019:6)

Vi instämmer i flera delar av förvaltningens yttrande, som att universitet och högskolor ska ha en nära samverkan med hälso- och sjukvården och att regionerna måste få delta i den fortsatta dialogen kring hur styrningen kan utvecklas. Genom ett aktivt fokus på forskning och utveckling får invånarna i Stockholms län tillgång till effektiva läkemedel, säkrare behandlingsmetoder och smartare teknik. Vi är samtidigt kritiska till att, som Landstingsrevisorerna tidigare uppmärksammat, det finns stora brister i förutsättningar för klinisk forskning inom Region Stockholm. För trots att Stockholm har bäst förutsättningar i hela landet att vara en forskningsregion i världsklass så halkar vi efter.

Även Vetenskapsrådet har i sin utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet vid de landsting som omfattas av ALF-avtalet, konstaterat att Stockholmsregionen, genom sin infrastruktur, har möjlighet att vara världsledande inom forskning, men att samverkan brister i organisationen. Det saknas i dag ett tydligt ledaskap som lyfter fram den betydande roll som forskning inom hälso- och sjukvården har. Chefer, medarbetare, studenter och forskare vittnar återkommande om att det saknas såväl tid som ekonomiska förutsättningar för att bedriva forskning i dagens fragmentiserade vårdsystem. Vårdens medarbetare behöver därför ges möjlighet att bedriva forskning integrerat i hälso- och sjukvården genom exempelvis fler kombinationstjänster. Det är också en förutsättning för att vi ska bli en attraktiv arbetsgivare som såväl lyckas rekrytera som behålla kompetenta medarbetare.

Det måste även vara möjligt för primärvårdens medarbetare att bedriva och delta i forskningsprojekt och kliniska prövningar. Regionen bör ta ett större ansvar för att stödja forskning i primärvården, detta behöver ske i samklang med utbildningarna.

Alla vårdgivare behöver ges möjlighet och rätt förutsättningar att bidra till forskning och utveckling, såväl offentliga som privata. Vi behöver även ställa krav på att det ska vara lika för alla – oavsett driftsform – att se till att det finns utbildningsplatser, både AT- och ST-platser som VFU-platser. Socialdemokraterna har ända sedan vårdvalet infördes påtalat att detta inte är en ansvarfull politik för att säkra forskning och utveckling inom hälso- och sjukvården.

§ 40
Yttrande över Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om villkor för avgiftsfri screening

VKN 2019-0085

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen har gett förslag på föreskrifter och allmänna råd om villkor för avgiftsfri screening för bröst- och livmoderhalscancer. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har fått uppdrag att yttra sig över föreskrifterna.

Beslutsunderlag

Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019: XX) om villkor för avgiftsfri screening

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att till Socialstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande över remissen för betänkandet ”Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019: XX) om villkor för avgiftsfri screening.

Expedieras till

Socialstyrelsen
Akten

§ 41
Yttrande över PM ”Inrättande av Centrum för hälsodata” (RS 2019-0318)

VKN 2019-0096

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsroteln har remitterat en promemoria om ”Inrättande av Centrum för hälsodata” till HSN för synpunkter. I promemorian föreslås att under 2019 inrätta under regionstyrelsen en samlande funktion för kunskapsbyggnad, bearbetning och utlämnande av hälsodata till vårdgivare, forskare och andra externa parter enligt Mål och budget för år 2019 för Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Promemorian ”Inrättande av Centrum för hälsodata” (RS 2019-031)

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att till regionstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänstutlåtande som nämndens yttrande över remissen för promemorian ”Inrättande av Centrum för hälsodata”.

Särskilt uttalande

Lars Bryntesson (S) lämnar för S-ledamöterna ett särskilt uttalande (bilaga).

Expedieras till

Regionstyrelsen
Akten

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

SÄRSKILT UTTALANDE
2019-04-25

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

VKN 2019-0096
Ärende 7

Yttrande över promemoria - Inrättande av Centrum för hälsodata inom Region Stockholm

Stockholm ska inte vara en ensam ö när det gäller frågor om data och forskning. Vi vill framhålla vikten av att det fortsatta arbetet med de nationella kvalitetsregistren och regionens bidrag till att utveckla dessa inte får hamna i skymundan eller nedprioriteras på grund av detta projekt. Region Stockholm bör även inom ramen för SKL lyfta frågan om att ytterligare stärka förutsättningarna för studier på nationell data och förtydligad lagstiftning för detta.

Att underlätta för forskningen och att främja Region Stockholms position inom life science är avgörande för framtiden och utvecklingen av vården och regionen. Vi ställer oss positiva till ansatsen att bygga bort flaskhalsar för forskningen och minskandet av tidsödande processer.

Vi ställer oss i grunden mycket positiva till en ökad gemensam struktur vad gäller rutiner för data till forskning och utveckling. Detta brister i regionen idag där forskningen för många studier måste gå till respektive vårdgivare med forskningsplan samt etikgodkännande med olika processer att handlägga och olika tidsperspektiv.

Enligt den föreslagna utformningen får det nya centrat en tung roll när det gäller såväl kunskapsstyrning som analysfrågor. Här ser vi att tydliga intressekonflikter kan uppstå, bland annat när det gäller uppföljning och utveckling av vården.

Vi anser att en mer djupgående genomlysning av konsekvenserna att istället placera funktionen under HSF bör genomföras före beslut i regionstyrelsen. Det framstår i beslutsunderlaget som fortsatt oklart hur exempelvis VAL-databasen som hanterar vårdhändelser ska hanteras framgent i och med denna nya funktion.

Centret beskrivs både som ett obligatorium och som att det är upp till varje vårdgivare att själva besluta om ambitionsnivå. Detta riskerar att ge allt för olika ställningstaganden och leda till oklarheter kring centrets uppgift. Samtidigt saknas uppskattning av hur mycket personella resurser som skulle tas i anspråk från respektive vårdgivare.

Vi delar förvaltningens bedömning att detta kan riskera att skapa merarbete för vårdens medarbetare. För oss är det avgörande att detta inte leder till ökad arbetsbörda och administration utan underlättar för de anställda.

Vi ser en risk för resursbrist. Vi konstaterar att föreslaget upplägg för centret verkar vara underfinansierat annat än i den omedelbara uppstartsfasen och att det saknas tillräckliga analyser av vilka funktioner och kapaciteter som centret skulle behöva ta över eller till del ta i anspråk från så väl sjukhusen, SLSO som hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Avslutningsvis vill vi framhålla vikten av att de privata vårdgivarna ges goda möjligheter att bidra till forskning och utveckling.

Region Stockholm

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

PROTOKOLL
2019-04-25

VKN 2019–0052

§ 42
Patientsäkerhetsplan

Elda Sparrelid, chefsläkare vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen informerar om arbetet kring patientsäkerhetsplanen.

§ 43
Process för nationell nivåstrukturering

VKN 2019-0058

Ärendebeskrivning

Ärendet beskriver ett förslag till process och organisation inom Region Stockholm för ansökningar om tillstånd inom den nationella nivåstruktureringen av högspecialiserad vård.

Tidigare lag om Rikssjukvård är sedan 1 juli 2018 ersatt med lagen om Nivåstrukturering av högspecialiserad vård. Lagstiftaren syftar med den nya lagen till att nivåreglera större delar av den resurskrävande och högspecialiserade vården i landet. För att kunna hantera tillståndsansökningar och på ett stringent sätt delta i det omfattande nationella expertarbetet behöver Region Stockholm fastställa en process för ansökningar samt en organisation för det praktiskt handhavande och styrning/ledning av arbetet på övergripande nivå.

Beslutsunderlag

Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Grafisk presentation process och organisation för arbetet med nivåstrukturering, bilaga 1
Lista nationella programområden med regionens delegater och värdskap, bilaga 2

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att fastställa det förslag på processhantering och regional organisation för arbetet med nationell nivåstrukturering som anges i tjänsteutlåtandet

att hos regionstyrelsen äska medel omfattande 8 Mkr årligen för samordning av nationell högspecialiserad vård

att inrätta styrgrupp i enlighet med förslaget

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att regelbundet återrapportera om arbetets fortskridande.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Akten

§ 44
Rationell läkemedelsanvändning i Region Stockholm

VKN 2019-0063

Ärendebeskrivning

Under 2019 etableras en ny struktur för regionalt programarbete med regionala programområden och samverkansgrupper i Region Stockholm. I den nya strukturen innefattas Region Stockholms läkemedelskommitté i Samverkansgruppen för läkemedel och medicinteknik. Läkemedelskommittén ansvarar för en säker och effektiv läkemedelsanvändning i Region Stockholm och ger genom sina läkemedelsrekommendationer ett stöd till sjukvården för att de ska välja de bästa läkemedlen till regionens medborgare. I och med den nya strukturen föreslås en ny instruktion för Region Stockholms läkemedelskommitté.

Enligt lagen (1996:1157) om läkemedelskommittéer ska landstinget utfärda ett reglemente med de föreskrifter om en läkemedelskommittés verksamhet och arbetsformer som behövs. Förslaget till ny instruktion tar i beaktande de synpunkter som Landstingsrevisorerna framfört i projektrapport nr 3/2018.

I landstingsrevisorernas översyn 2018 lyftes också att hälso- och sjukvårdsförvaltningen behöver ge ett utförligt underlag om läkemedelskostnadernas utveckling till ansvarig politisk nämnd. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ska årligen presentera både en årsrapport och en prognos över användning och kostnader för läkemedel inom Region Stockholm.

Beslutsunderlag

Biträdande hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Ny instruktion för Region Stockholms läkemedelskommitté

Yrkanden

Ordförande Ella Bohlin (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag
Elinor Odeberg (S) yrkar bifall till eget tilläggsförslag (bilaga).
Jonas Lindberg (V) ansluter sig till tilläggsförslaget.

Propositionsordning

Ordförande Ella Bohlin (KD) ställer proposition på förslagen och finner att vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar enligt ordförandes yrkande.

Beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att fastställa instruktion för Region Stockholms läkemedelskommitté enligt bilaga. Instruktionen gäller från och med den 1 september 2019

att uppdra till hälso- och sjukvårdsförvaltningen att årligen ta fram en prognos över användning och kostnader för läkemedel i Region Stockholm och rapportera denna till vårdens kunskapsstyrningsnämnd

att uppdra till hälso- och sjukvårdsförvaltningen att årligen, i form av en årsrapport, presentera användning och kostnader för läkemedel i Region Stockholm och rapportera denna till vårdens kunskapsstyrningsnämnd

att uppdra till hälso- och sjukvårdsförvaltningen att årligen i årsrapporten presentera användningen av läkemedel inom Region Stockholm utifrån ett miljöperspektiv och rapportera detta till vårdens kunskapsstyrningsnämnd.

Expedieras till

Akten

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2019-04-25

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 8
VKN 2018-04-25

Gällande Rationell läkemedelsanvändning i Region Stockholm

Socialdemokraterna välkomnar en årlig återrapportering och översyn av läkemedelsanvändningen i regionen. Det är även positivt att det finns tydliga instruktioner om redovisning av läkemedelsanvändningens miljöpåverkan. En viktig fråga att särskilt lyfta i sammanhanget är antibiotikaanvändningen. Antibiotikaresistens en av våra stora samhällsutmaningar som ligger under nämndens ansvarsområde. I årsrapporten bör därför särskilt fokus ligga på antibiotikaanvändning.

Vidare saknar vi en redovisning av läkemedelsanvändningen ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Läkemedelsstrategin anses främja en jämlik och jämställd vård, utan att ha i uppdrag att se över det som instruktionen till Läkemedelskommittén idag är formulerad. Socioekonomi, ålder och kön behöver belysas för en djupare förståelse av läkemedelsanvändningen i befolkningen och eventuella behov av åtgärder.

Med bakgrund av följande föreslår Socialdemokraterna vårdens kunskapsstyrningsnämnd besluta:

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen årligen tar fram en lägesrapport och prognos över antibiotikaanvändningen och hur den kan minska.

att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ges i uppdrag att i årsrapporten belysa läkemedelsanvändningen i regionen utifrån socioekonomisk bakgrund, ålder och kön.

Region Stockholm

§ 45
Anmälan av delegationsbeslut
VKN 2019-0083

Ärendebeskrivning
I det här ärendet anmäls beslut, som har fattats på vårdens kunskapsstyrningsnämnds vägnar. En sammanställning av besluten bifogas. För ytterligare information om besluten hänvisas till nämndens registrator.

Enligt kommunallagen kan en nämnd uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd i Region Stockholm att besluta på nämndens vägnar. Beslut som fattas på en nämnds vägnar ska anmälas till nämnden.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.
Sammanställning 2019-03-15.

Beslut
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar

att lägga anmälan till handlingarna.

Expedieras till
Akten

Region Stockholm

§ 46
Förvaltningen informerar

Avdelningschef Magnus Thyberg informerar att Projektet för Kunskapsstyrning genomför nu en överlämning till hälso- och sjukvårdsförvaltningen samtidigt som förberedelsearbete för de regionala programområdena pågår. Det finns en stor energi för det nya arbetet bland de sakkunniga.

Björn Eriksson har börjat som ny hälso- och sjukvårdsdirektör och kommer att besöka nämnden vid kommande möte.

Region Stockholm

§ 47
Övriga frågor

Lars Bryntesson (S) framför en önskan att förvaltningen vid ett kommande sammanträde ger en samlad redovisning av de olika verksamheternas ekonomiska förutsättningar att genomföra den nya kunskapsstyrningen av vården, med ett särskilt fokus på primärvården.
Nämnden ställer sig bakom förslaget.